

4 • 2016

NÄKYVÄ *nainen*

NNKY
KFUK
YWCA

Hyveet
– avain
parempaan
elämään

4 Luomakuntahanke – iloa luonnosta ja eläimistä

Helsingin NNKY:n ekologia-henkinen hanke alkanut.

5 Liberian naisille rakkaudella Sysmästä

Tapulikahvilassa kerätään varoja Liberian NNKY:lle.

5 NNKY:n kirkkopyhä Mäntyharjulla**5 Kahdelle peruskoululaiselle Kädentaitajajunnustus****6-7 NNKY:ssä on hiljaista hyvyyttä**

Pirjo-Liisa Sillgrén täytti 75 vuotta.

8 Jerusalemin NNKY toimii haastavissa olosuhteissa**9 Kuolemansynnit syynissä**

Hyveiden vastapainona paheiden katselmus.

10-11 Hyve – hyvinvointiyhteiskunnan rutistettu käyntikortti

Oikeudenmukainen yhteiskun-

4
Luomakuntaleiri inspiroi taidettakin.

ta perustuu yhteisiin hyveisiin.

12-13 Yksinäisyys on sielun koulu

Introverttien vastavallankumousta tarvitaan

14-15 Visdom, Växt och Vandring på Island**Viisautta, kasvua ja vaellusta**

Naisten ekumeenisen konfe-

renssin (NEKK) kuulumisia molemmilla kotimailla.

15 In memoriam: Ekumeenikko Ruth Epting

16-18 NNKY-palsta
Villasukkia oululaisille veteraaneille. Vastuuviikon aineisto saatavilla.

19 Kirjoja, kirjoja**Näkyvä Nainen 2016**

NN 5: Vaikuttaminen
• Aineistopäivä 27.9.
• Lehti ilmestyy 10.11.

NN 6: Suomi 100 v.
• Aineistopäivä 2.11.
• Lehti ilmestyy 15.12.

Kannessa:

Yksityiskohta lasimaalauksesta Penan linnassa, Portugalissa.

ANNE LAGERSTEDT

NNKY (Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys ry) on ekumeeninen, monikulttuurinen ja kansainvälinen liike, jossa eri-ikäisiä naisia ja tyttöjä rohkaistaan kohtaamaan erilaisuutta ja osallistumaan oman yhteisön toimintaan ja päätöksentekoon.

Liity jäseneksi

NNKY-yhdistyksissä voit harrastaa, vaikuttaa, opiskella, ohjata kerhoja, järjestää tapahtumia, tehdä vapaaehtoistyötä, kantaa vastuuta tai tuoda toimintaan oman osaamisesi. Suomen NNKY-liiton luottamustehtävissä pääset vaikuttamaan naisten ja tyttöjen elämään liittyviin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja hyvinvointiin sekä osallistumaan kansainväliseen järjestöyhteistyöhön.

Jäsenetuja ovat muun muassa jäsenlehti Näkyvä Nainen ja jäsenalennukset Tunturikeimillä Muoniossa sekä Hotelli Helkassa Helsingissä.

Lisätietoja:

Suomen NNKY-liitto
toimistonhoitaja Leila Variola
p. (09) 4342 2911
leila.variola@ywca.fi

www.ywca.fi

Hyveetkö vanhanaikaisia?

”Kyllä”, vastaa tutkija, ”ainakin noin 2500 vuotta vanhoja.” Kreikkalainen filosofi ja tiedemies Aristoteles määritteli 300-luvulla eKr. suurimmiksi hyveiksi oikeudenmukaisuuden ja hyvän tah- toisuuden. Hyveen kehittäminen ja hyvä elämä kuuluvat yhteen, sanottiin jo tuolloin.

Hyve, hyvän elämän rakennustekijä tai elämisen taito, on kaikkea sitä, mikä on hyväksi ihmiselle. Hyveet eivät näyttäyty pidätyvyyksinä ja kieltämyksinä, vaan elämää tukevin voimin. ”Päämäärä ei ole tutkia hyvettä pelkästään tietääksemme mitä hyve on, vaan tullaksemme hyviksi”, ajateltiin antiikin Kreikassa.

1800-luvun puolivälissä kirjoitetut *Vänrikki Stoolin tarinat* rakensivat kansallishenkistä kuvaa suomalaisista hyveistä: kärsivällisyydestä, nöyryydestä ja urhoollisuudesta. Hyveet muuttuvat osaksi ihmisten persoonaa ja käyttäytymistä.

Hyveet ja hyvät sanat eläkööt syksyssämme.

”Junalla on virallisesti neljä hyvettä. Se on kiinalaisen insinööritaidon huip- punäyte, se tuo talouskasvua ja työtä vähemmistöille, yhdistää Kiinaa ja Tiibetiä ja avaa aluetta kaupalle ja turismille”, kertoi toimittaja **Katri Makkonen** juna- matkalta Kiinasta Tiibetiin. Hyve muuttui taloudellisen kasvun mittariksi.

Tekstintekijän paras apuväline on muistikirja ja tärkein hyve kärsivällisyys. Tätä näkökulmaa sanoitti piisparamme **Irja Askola** kesällä 2016 Herättäjäjuhilla: ”Sanoista on niin moneksi. Ne tekevät todellisuutta; muuttavat sitä ja säilyttävät sitä. Tässä sanojen mahdollisuuksien kentässä me tapaamme toisiamme keskellä monimuotoisuutta. Sanoilla on mahdollisuutensa. Sana voi muuttaa vihan anteeksi- annoksi, mykkyuden hiljaiseksi lauseeksi, lohduttomuuden hetken iloksi.

Sanoja synnytetään koko ajan lisää. Niitä tuotetaan ja niitä torjutaan. Niitä huudetaan ja kuiskataan, niitä joskus myös nielaistaan. Niitä kaivataan ja niitä pelätään. Sanoista on moneksi: voimasanoja ja kiroksanoja, hellyttelysanoja ja lohduttelusanoja, komentamissanoja ja tuomiosanoja, kutsumissanoja ja hylkäämissanoja, ilosanoja ja jäähyväissanoja. Ja on sanoja, joita ei koskaan luultu kuulevansa, ja sanoja, joiden lausumisesta itsekin hämmentyy.”

Pirjo-Liisa Penttinen

Suomen NNKY-liiton pääsihteeri

Kiitos merkkipäiväni muistamisesta ja Liberian NNKY:n tukemisesta!

Ensilumet kutsuvat
Tunturikeimiöllä on tarjolla viihtyisää majoitusta, maittavaa kotiruokaa sekä yli 250 km liukkaita latuja maan kauneimman latuverkoston äärellä Muoniossa. Tervetuloa nauttimaan Tunturikeimion rauhasta ja rennosti tunnelmasta!
Puh. 0500 209 630
www.tunturikeimio.fi
Olemme myös Facebookissa!

TUNTURIKEIMIÖ

Suomen Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten Liitto ry:n kokous 19.11.2016

Liiton kokous pidetään lauantaina 19. marraskuuta 2016 klo 13 Helsingissä Hotelli Helkan kokoustila Saarnissa, Pohjoinen Rautatiekatu 23. Valtakirjojen tarkastus alkaa klo 12.30. Käsiteltävinä ovat sääntömääräiset asiat, joihin sisältyy liiton jäsenten vaali. Asioista, jotka jäsen haluaa saattaa liiton kokouksen käsiteltäväksi, on tehtävä kirjallinen esitys hallitukselle viimeistään kuusi viikkoa ennen kokousta. (Säännöt kohta 8. Aloiteoikeus)

Förbundet Kristliga Föreningar av Unga Kvinnor RF:s möte den 19 november 2016

Förbundsmöte hålls lördagen den 19 november 2016 kl. 13 i konferensrummet Saarni på Hotell Helka, Norra Järnvägs- gatan 23 i Helsingfors. Fullmaktsgranskningen börjar kl. 12.30. På mötet behandlas stadgeenliga ärenden, bland annat val av förbundsstyrelsens medlemmar. Ärenden som en medlem önskar få behandla på förbundsmötet ska presenteras skriftligen för styrelsen senast sex veckor före mötet. (Stadgar paragraf 8. Initiativrätt)

Suomen Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten liiton jäsenlehti (115. vuosikerta)
Medlemsblad för Förbundet KFUK i Finland (årg. 114)
Päätoimittaja / Chefredaktör Pirjo-Liisa Penttinen
Toimitussihteeri / Redaktionssekreterare Anne Lagerstedt, p. (09) 4342 2925, 040 359 3138, anne.lagerstedt@ywca.fi
Yhteystiedot / Kontaktuppgifter Pohjoinen Rautatie- katu 23 B, 00100 Helsinki / Norra Järnvägs- gatan 23 B, 00100 Helsingfors
nnky@ywca.fi, www.ywca.fi
p. (09) 434 2290, faksi (09) 4342 2920
Toimituskunta / Redaktionsråd Anna Liisa Karjalai- nen (Keski-Uudenmaan NNKY), Ilona Yrjölä (Suomen NNKY-liitto), Monika E. Pensar (Helsingfors KFUK), Saana

Torniainen (Helsingin NNKY), Sirkka Vepsä (Joensuun NNKY), Marina Mustametsä (Joensuun NNKY)
Kustantaja, taitto ja kuvankäsittely Kotimaa Oy, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki
Tilaukset ja osoitteenmuutokset / Prenumerationer och adressförändringar Leila Variola, p. (09) 4342 2911, leila.variola@ywca.fi
Tili / Giro HELSINGIN OP PANKKI OYJ, FI97 5780 1020 0026 58
Keräyslupa: POL-2014-14800 päätös 12.2.2015, voimassa 12.2.2015–11.2.2018 koko Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Keräystili: Danske Bank DABAFIH, FI39 8000 1300 7040 05
Painos / Upplaga 3 000 kpl
ISSN 1797-8149

NÄKYVÄ nainen

Vuosikerta ulkopuolisille tilaajille kotimaahan ja Pohjoismaihin 25 €, muualle 30 €. Vuosikerta sisältää kuusi numeroa.
För utomstående prenumeranter en årgång i hemlan- det och de nordiska länderna 25 €, andra delar av vär- lden 30 €.
Årgång innehåller sex nummer.
Aikakaustien Liiton jäsenlehti / Medlemsblad av Tidskrifternas Förbund

Korkeasaaren reitellä lapset saivat pohdittavakseen eläintarhojen tarkoitusta ja merkitystä sekä eläinten hyvinvointia ja oikeuksia.

LEENA VILKKA

Luomakuntahanke – iloa luonnosta ja eläimistä

Helsingin NNKY on käynnistänyt luomakuntahankkeen. Tavoitteena on kehittää tyttöjen ajattelun taitoja sekä rikastuttaa ja syventää eläin- ja luontosuhdetta ympäristöfilosofian ja ekoteologian hengessä.

Erityisesti kaupunkiympäristössä elävät lapset ja nuoret kaipaavat luontoelämyksiä. Rakkaus luontoon ja eläimiin syttyy (tai jää syttymättä) lapsuudessa ja nuoruudessa. Luontoon ja eläimiin lähempi tutustuminen herättää myös halun suojella niitä. Näin kestävä kehityksen siemen kylvetään ja kenties se jää itämään.

Luomakunta pitää sisällään ajatuksen luojasta. Luonto, eläimet ja ihmiset ovat Jumalan luomia. Luonnolla ja eläimillä on tarkoituksensa ja itseisarvonsa, ne eivät ole pelkästään ihmistä varten. Moni lapsi ja nuori kokee luonnossa ja eläimissä alkukantaisen pyhyden. Jumala näyttäytyy luonnossa ja eläimissä, toki meissä ihmisissäkin. Luomakuntahanke on perustaltaan kristillis-filosofinen ja pyrkii herättämään ekoteologista ajattelua.

Luomakuntaleirit

Helsingissä järjestettiin kesällä kaksi luomakuntaleiriä. Leirit toimivat päiväleireinä neljänä päivänä. Ensimmäisenä päivänä leiriläiset ryhmätetään eläin- ja luontoaiheisilla tutustumisleikkeillä. Päivään sisältyy myös ajatuspaikka ihmisen suhteesta luontoon. Lapset pohtivat, mitä kaikkea luomakunta pitää sisällään, ja millainen vastuu meillä on luomakunnasta.

Teimme myös retken uimarannalle. Kesäkuussa leikimme rannalla perinteisiä leikkejä pienessä tihkusateessa eikä uiminen houkutelut. Elokuun leirille saimmekin perinteisen rantalomapäivän. Kaikki leiriläiset uivat lämpimässä merivedessä, kun oli ensin varmistettu, että sinilevää ei ole. Rannalla lapset saivat seurata myös valkoposkiahnia.

Seuraava luomakuntaleiri järjeste-

tään Helsingissä syyslomaviikolla 17.–20.10.2016 päiväleirinä.

Lapset iloitsivat koiravieraista

Leirillä syötiin kasvis-kalaruokia. Leirin ohjaaja **Jonna Hällström** oli tästä positiivisesti yllätynyt, ja kertoi, että aikaisemmilla leireillään hän on ollut lähes ainoa tällaisella ruokavaliolla, joten tuntui hyvältä, että tällä kertaa tämä oli normi eikä poikkeus. Ruoasta puhuttiin, kun lapset itse nostivat aiheen esiin ja pohdittiin, miksi joku on kasvissyöjä. Soijamakaronilaatikosta kaikki tuntuivat pitävän.

Leirin maskottina toimi herttainen perhoskoira Liisa, josta huolehti koiran omistaja ja toinen leirin ohjaajista, **Susanna Vilkka**. Lapset saivat rapsuttaa ja pitää koiraa sylissään. Leirillä vieraili myös kaverikoira Myskin, joka on varta vasten koulutettu ilahduttamaan lapsia ja vanhuksia. Lasten oli mahdollista ottaa myös oma lemmikki vierailemaan leirille, ja yksi tytöistä toikin suloisen Toivo-koiransa rapsuteltavaksi. Koirakuume kasvoi kaikkien vielä koirattomien joukossa.

Leena Vilkka

Liberian naisille rakkaudella Sysmästä

Keskiaikaisen Pyhän Olavin kirkon vieressä seisoo vuonna 1845 rakennettu kellotapuli. Alakerran takaseinällä on pitkä tiski, josta aikoinaan on tarjottu kirkkokahvia jumalanpalvelusväelle. Tiekirkko-oppaina toimivat Sysmän NNKY:n naiset **Virva Hokkanen** ja **Anneli Ukkonen** herättivät ajatuksen kesäsunnuntaipäivien Tapulikahvilasta vanhojen hirsiseinien suojassa.

Tapulikahvilasta haluttiin seurakunnan paikka, jonne sysmäläiset, kesäsysmäläiset ja tiekirkkovieraat voivat tulla kahville ja samalla kohtamaan ihmisiä. Haluttiin paikka, jonka kautta voidaan tuottaa yhteistä hyvää kaukaisille lähimmäisillemme. Jotta

ANNELI UKKONEN

Sunnuntaipäivän työrupeamaa lopettelevat Aili Lampinen ja Eeva Salminen, jotka ovat paitsi NNKY:n jäseninä myös Suopellon Marttoina kahvilatyövuorossa.

mahdollisimman moni voisi kokea Tapulikahvila-toiminnan omakseen, mukaan otettiin seurakunnan lähetysväki ja avustuskokteeksi osaltaan lähetystyön nimikkokohteet. Leveillä hartioiden on turvallista toimia! NNKY:n osuus tuotosta lahjoitetaan Liberian NNKY:lle.

Tapulikahvilan kautta haluttiin tar-

jota mahdollisuus yhteisen hyvän tekemiseen paitsi kahvinjuojana myös leipojana ja kahvinkeittäjänä. Uskomme Sysmän NNKY:ssä, että pienetkin konkreettiset hyvät teot tuottavat teki-jälleen onnellisuutta ja siunausta. Liberian NNKY:llä on kaunis tunnuslaus: ”With Love Serve One Another”.

Anneli Ukkonen

NNKY:n kirkkopyhä Mäntyharjulla

MARI HYTINEN

Mäntyharjun NNKY juhlisti NNKY:n 120-vuotisjuhlavuotta järjestämällä kaikille avoimen kirkkopyhän sunnuntaina 3.7. Mäntyharjun kirkossa.

Kirkkoherra **Ann-Maarit Joenperä** puhui saarnassaan kultaista säännöstä, joka on keskeinen kristillisessä lähimmäisenrakkauteen kannustavassa etiikassa ja esiintyy laajasti eri uskonnoissa. – Mitä sinä teet tässä hetkessä, että Jumalan työ täyttyy? Kirkkopyhän kolehti kerättiin Liberian NNKY:n työle mahdollistamaan tytöille peruskou-

lutusta ebolan runtelemassa maassa.

Juhlavien kirkkokahvien jälkeen oli vuorossa taide-elämyksiä kirkkoa vastapäätä sijaitsevassa Salmelan taidekeskuksessa, jossa oli esillä mm. Salmelan kesän nuoren taiteilijan **Johanna Lumpeen** luonnon ääniä kuiskuttavat teokset.

Kirkkopyhän järjestelyistä ja monipuolisesta päivästä vastasivat Mäntyharjun NNKY:n naiset puheenjohtaja **Auli Jokisen** ja kesäasukas **Aila Niinikosken** johdolla. – Kokoonnumme noin parinkymmenen hengen porukalla jo-

ka kuukauden ensimmäisenä perjantaina klo 13 seurakuntakeskuksessa kahvittelun ja jutustelun merkeissä. Myös miehet ovat tervetulleita toimintaamme, kertoo Auli Jokinen.

Mari Hyttinen

Kahdelle peruskoululaiselle Kädentaitaja-tunnustus

Kaksi oululaista yläkoulun oppilasta Myllytullin koulusta sai viime keväänä Oulun NNKY:n Kädentaitaja-stipendin. Kuudesluokkalainen **Aino Piikivi** ja yhdeksäsluokkalainen **Elli Kannasmaa** saivat tunnustuksen innostuneisuudesta ja taidosta käsitöissä ja teknisissä töissä. Kädentaitaja-stipendi perustettiin Suomen NNKY-liiton 120-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Tarkoituksena on jakaa vuosittain stipendejä oululaisille peruskoululaisille, jotka osoittavat kiinnostusta kädentaitoihin.

NNKY:ssä on hiljaista hyvyyttä

Pirjo-Liisa Sillgrén, Jyväskylän NNKY:n puheenjohtaja, vietti 70-vuotisjuhlapäiväänsä 17. päivänä syyskuuta. Karjalaisen elämänilon ja luottamuksen lähimmäisyyteen hän sai äidin perintönä.

Jyväskylän NNKY:n ja Pirjo-Liisa Sillgrénin yhteinen matka alkoi jo vuonna 1979, kun Pirjo-Liisan pojat kävivät yhdistyksen musiikkileikkikoulussa. – Minusta on vaikea kuvitella mitään muuta yhteisöä, jossa näin lämpimässä sisarellisessa ilmapiirissä, huumorin sävyin, on voitu keskustella elämän kaikkein merkityksellisimmistä asioista: uskonnosta, Jumalasta, rakkaudesta, avioliitosta, elämän tarkoituksesta, naisen asemasta maailmassa. Minua pyydettiin tuolloin suoraan johtokuntaan. Toiminnanohjaajana työskentelin vuosina 1985–87 ja 1991–2009.

– NNKY:ssä ihailen erityisesti sitä, että uskallamme rikkoa rajoja ja tarttua kunkin ajan haasteisiin. Esimerkiksi Jyväskylän ensimmäinen musiikkileikkikoulu perustettiin aikoinaan NNKY:hyn. Kunnioitettu, edesmennyt puheenjohtajamme **Eira Paunu** ehdotti aikoinaan islam-opintopiirin perustamista. Saimme siitä kritiikkiä osaksemme. Eihän meillä ollut tarkoitus kääntä islamilaisuuteen, vaan ottaa siitä selvää ja ymmärtää sitä paremmin.

Paikka etsijöille ja kyselijöille

– Näen paikalliset NNKY:t mieluiten paikkoina, joihin etsijät, kyselijät ja ihmettelijät, joihin luen itsenikin, uskaltaisivat tulla ilman, että heiltä odotetaan tai edellytetään tiettyä kristillisen koodiston hallintaa tai käytöstä. NNKY:ssä voimme luottaa Jumalaan niin,

että uskallamme elää tavallista arkista elämää. Kristinuskon perusta on se, miten kohtelemme lähimmäisiämme arkielämässä.

Neljän pojan äitinä, viiden lastenlapsen isoäitinä ja lastentarhanopettajan taustalta Pirjo-Liisa on tottunut pyörittämään myös suurperheen arkea. Hän leipoo joka viikko ja kutoo sukkia, koska ”mummojen pitää kutoa sukkia”. Avioliitossakin elämänilo ja myönteisyys auttavat. Sen Pirjo-Liisa tietää 49 vuoden kokemuksella. – Harrastamme kirjallisuutta, laulelmamusiikkia ja käymme lavatansseissa mieheni kanssa. Kun tanssii 3–4 tuntia yhtä soittoa, pysyy kuntokin hyvänä.

Kirjallisuus rakkain harrastus

Pirjo-Liisan harrastuksista rakkain on kirjallisuus. – Muistan vieläkin sen 11-vuotiaan tytön, joka haltioitui Sumiaisten kunnan lainastossa siitä, että on olemassa muitakin maailmoja. Hal-

tiotuminen jatkuu edelleen ja luen joka päivä. Olen kiitollinen siitä, että olen voinut Jyväskylän NNKY:n kirjapiirisä jakaa kokemuksiani ja tietoa muiden kirjapiiriläisten kanssa jo 35 vuotta.

Kirjallisuus on yksi kätevimpää tapoja tutustua maailmaan, eri kansoihin ja ihmiskohtaloihin. – Tavattoman kiva yksityiskohta on se, että jopa kevyessä kirjallisuudessa voi törmätä NNKY:hyn. Viimeksi luin Kairon ja New Yorkin NNKY:istä. Bangkokin NNKY:ssä on kukkien sidontaa. On hyvä muistaa, että aina kun puhutaan NNKY:stä, puhutaan myös kansainvälisyydestä.

Hyväksyvä katse vahvistaa

Jyväskylän NNKY viettää 120-vuotisjuhlavuottaan ensi vuonna. Toimintapiirien ja musiikin opetuksen ohella yhdistyksessä on nuorten naisten kulttuuripitoista ohjelmaa sekä Kamalat äidit -vertaisryhmä. Toiminnanohjaaja on **Tanja Nieminen**. Syksyllä on edessä uuden puheenjohtajan etsintä, kun Pirjo-Liisan kaudet tulevat täyteen.

Yhdistyksen pitkään taipaleeseen on sisältynyt myös hankalia asioita ja talousvaikeuksia, jotka ovat vaatineet sitkeyttä. – Kaikkeen on kuitenkin aina löytynyt ratkaisu. Pääimmäisenä nousee mieleeni se hiljainen hyvyys, mikä on auttanut jaksamaan, ja herättää tavattoman suurta kunnioitusta. Se on kristillisyyttä, joka ei tee minkäänlaisia numeroa omasta itsestään, vaan näkyy vaatimattomana, eleettömänä hyvytenä. Joskus hyvään voi riittää myötätuntoinen, ystävällinen katse. Pieni hipaisu olkapäälle. Myötätuntoista, sanatonta asennoitumista lähimmäisiin, mikä näkyy eleistä ja ilmeistä. Sitä toivoisin meidän kaikkien harrastavan enemmän.

Mari Hyttinen

Kirjallisuus on yksi kätevimpää tapoja tutustua maailmaan, eri kansoihin ja ihmiskohtaloihin. Pirjo-Liisa Sillgrén on löytänyt myös mainintoja NNKY:stä useista kirjoista. NNKY:llä on kansainvälinen ulottuvuus, joka koskettaa useampaa kuin aavistammekaan.

Pirjo-Liisa Sillgrénin vaikuttavimmat kirjat:

Kuin surmaisi satakielen. Harper Lee.
Vihreä oli laaksoni. Richard Llewellyn.
Puu kasvaa Brooklynissa. Betty Smith.

■ Näissä ensimmäistä kertaa törmäsin ikävään epäoikeudenmukaisuuteen ja toisiaan huonosti kohteleviin ihmisiin.

Täällä Pohjantähden alla. Väinö Linna.
Mikaël Karvajalka. Mika Waltari.
Mikaël Hakim. Mika Waltari.

■ Lähes 60 vuoden kirjallisuusharrastuksen aikana olen lukenut hyvin paljon vaikuttavia kirjoja.

Ilon kaupunki. Dominique Lapierre.

■ Erityisen koskettava kirja rutiköyhästä intialaisesta perheestä, joka selviää.

Yöpy pilvi kultainen. Anatoli Pristavkin.

■ Tarina identtististä kaksospojista Neuvostoliiton sodassa ja heidän solidaarisuudesta toinen toisiaan kohtaan, mainiot kaverukset.

Myrkkypuun siemen. Barbara Kingsolver.

■ Baptistilähetysaarniaan elämää Afrikassa. Yksioikonen lähetystyö ja uskonnäkemykset johtavat katastrofiin.

Sinne missä maa päättyy. David Grossman.

■ Lähi-idän ja Israelin tilannetta kuvaava kirja, jossa 6-vuotias poika kysyy äidiltään, missä meidän ystävät ovat? Eikö lähellämme asu ollenkaan ystäviä?

Jeninin aamut. Susan Abulhawa.

■ Näkökulma Lähi-idän palestiinalaisten kannalta; kuinka 800 vuotta tietyllä alueella asuneeseen sukuun kuulunut perhe hädetään pois.

MARI HYTTINEN

KUVAT: YWCA JERUSALEM

Helmikuussa NMKY:n ja NNKY:n nuoret osallistuivat oliivipuiden istutuspäivään palestiinalaispellolla, jota uhkaa takavarikointi.

Jerusalem NNKY toimii haastavissa olosuhteissa

Itä-Jerusalemossa yli 50 nuorta koontuu viidesti viikossa opiskelemaan työelämässä tarvittavia taitoja NNKY:n vuoden mittaisilla kursseilla. Opiskelijat ovat lähinnä koulupudokkaita ja syrjäytymisvaarassa olevia, ja vaikka järjestön toiminta keskittyy naisten voimaannuttamiseen, on mukana kursseilla nykyään muutama mieskin.

Jerusalem NNKY on osa Palestiinan NNKY-liikettä, jolla on pitkät juuret. Se on saanut alkunsa jo 1890-luvulla kristittyjen naisryhmien tapaamisista Jaffassa ja Jerusalemissa, ja virallisesti se perustettiin Jerusalemissa vuonna 1918, jolloin kristittyjä oli vielä kymmenesosa Palestiinan väestöstä eikä juutalaisten massamuutto nykyisen Israelin alueelle ollut vielä alkanut. Paikallisia NNKY-yhdistyksiä toimii myös Betlehemissä, Jerikossa ja Ramallahissa. Jerusalem NNKY:n työ keskittyy neljään temaattiseen osa-alueeseen; naisten taloudellinen voimaannuttaminen, naisten oikeudet, nuorten osallisuus sekä lasten kognitiivinen opiminen. Toimintamuotoja ovat esimerkiksi kesäleirit, tapahtumat ja tem-paukset sekä ammatillinen koulutus.

Hyvällä työllä saadaan paljon aikaan

Koulutuskeskuksen multimediakurssilla nuoret aikuiset harjoittelevat muun muassa valokuvaamista, videoiden tekemistä ja editointia sekä graafisia taitoja. Kurssit toteutetaan työelämälähtöisesti tekemällä oppien, ja tavoitteena onkin osallistujien työllistyminen. Vierailulla multimediaopiskelijoiden luona näimme käytännön haasteita, joita arki toimintaan tuo.

Jerusalem Länsirannasta erottava muuri ja sen tarkastuspisteet hankaloittavat kaupungin ulkopuolella asuvien opiskelijoiden ja opettajien elämää monin tavoin. Opiskelijat eivät aina pääse paikalle liikkumisrajoitusten vuoksi, ja koska tarkastuspisteiden toiminta on ennalta-arvaamatonta, opettajillakin saattaa aamulla kestää kolme tuntia ennen kuin he ovat perillä. Esimerkiksi keväällä yksi Jerusalem tarkastuspisteistä oli suljettu, jotta israelilaisten siirtokuntalaisten käyttämälle tielle ei muodostuisi ruuhkia.

Aikaisemmin Jerusalem NNKY:n toiminnassa oli mukana huomattavasti

Multimedialuokassa opiskellaan muun muassa valokuvien käsittelyä.

nykyistä enemmän osallistujia myös muualta kuin Jerusalemista, mutta nyt osallistujat tulevat liikkumisvaikeuksien vuoksi lähinnä kaupungin alueelta.

Kaikesta huolimatta Jerusalem NNKY jatkaa aktiivista toimintaansa naisille tärkeiden teemojen parissa. Naisten aseman parantaminen vanhoilisten asenteiden ja vuosikymmeniä kestäneen konfliktin keskellä on haastavaa, mutta osaavien nuorten naisten työskentelyn seuraaminen multimedialuokassa muistuttaa, että hyvällä työllä saadaan paljon aikaan.

Anna Juhola

Kuolemansynnit syynissä

Kuolemansynti tarkoittaa ihmistä hiljaa hivuttavaa pahetta, joka viettelee hänet pois siltä tieltä, jota hänen tulisi kulkea.

■ Oppi kuolemansynneistä syntyi 300-luvulla, kun erakkomunkit painivat kiusauksien kanssa, jotka vaaransivat heidän kutsumustaan. Kirkkoisä **Augustinus** lienee tunnetuin syntilistojen laatija. Kuolemansynnit eivät ole tekosyntejä eivätkä ne aiheuta äkkikuolemaa, mutta ne loitontavat hiljalleen ihmisen Jumalan läheisyydestä. Kuolemansyntejä on seitsemän ja ne ovat:

Ylpeys

Ylpeys yhdistetään meillä tyytyväisyyteen omista suorituksista, mutta syntinä ylpeys on muun muassa hävyttömyyttä, omahurskautta, ylimielisyyttä, narsismia ja pilkallisuutta. Ylimielisyys syntyy epäonnistumisen ja häpeän pelosta. Ylpeyden vastahyveet ovat nöyryys ja rohkeus.

Ahneus

Ahneus osoittaa ihmisen epäluottamusta ja pelkoa elämää ja Jumalaa kohtaan, pelkoa menettämisestä. Ahne ihminen sekä liiallisella haalimisella että itaruudella kasvattaa varastojaan ja

turvaa etujaan. Vastahyveinä pidetään viisautta ja anteliaisuutta.

Kateus

Kateus on puutteistamme inhottavin. Se on toisen hyvän vihaamista, uskoa, että toisen hyvä on pois häneltä itseltään. Se ilmenee pahanpuhumisena, panettelu-na ja itsesäälinä. Kateuden vastahyveet ovat oikeudenmukaisuus ja armo.

Vihamielisyys

Vihamielisyys on katkeruutta ja kyynisyyttä. Vihamielinen ei usko kenestäkään hyvää. Viha itsessään on suojele-va tunne, mutta jos vihaa ei osaa käsitellä, se voi jumittua ja kasvaa kalvavaksi katkeruudeksi. Vihamielisuuden vastahyveet ovat usko ja anteeksiantamus.

Hekumallisuus

Hekumallisuus tai irstaus on vanhaan yhdistetty seksuaaliseen haluun, jota antiikin aikana pidettiin riettaana ilmiönä ja syntinä. Nykyteologia pyrkii korjaamaan määrittelyä näkemällä irstauden toisen ihmisen hyväksikäyttö-

nä. Vastahyve on rakkaus, joka kunnioittaa toista ihmistä.

Kohtuuttomuus

Kohtuuttomuus tai mässäily on liittynyt perinteisesti ruuan ja juoman liikanautintaan, mutta on nykyisten hengenvaarallisten syömishäiriöiden ja painostavan yksipuolisten kauneusihanteiden aikana ongelmallinen. Kohtuullisuus on hyve paitsi ravintoasioissa niin myös ihmisuhteissa. Kohtuuttomat vaatimukset itselle ja toisille ovat paheita, joita meidän tulee ensisijaisesti välttää.

Hengen velttous

Hengen velttous on perinteisesti määritelty enimmäkseen laiskuudeksi työnteossa, mutta latinan sana *acedia* tarkoittaa laiskaa asennetta, tympääntymistä, murehtimista ja pessimismia. Murehtimisen vastahyve on toivo, pyhä huolettomuus.

Anne Lagerstedt

Lähde: Jaakko Heinimäki: Seitsemän syntiä. Like 1999

PIRO-JISSA PENTTINEN

Hyve

– hyvinvointiyhteiskunnan rutistettu käyntikortti

Hyvässä kasvatuksessa opetetaan lapselle hyveitä, mutta hyveidenkin kimpussa paheet iskevät. Koko yhteiskunta on muuttunut kovemmaksi, jossa hyvää sanotaan pahaksi ja pahaa hyväksi.

Valtion velka kohoaa varmemmin kuin kesän muurahaiskeot, bruttokansantuote kurjistuu ja maailman poliittinen epävarmuus ja luonnonkatastrofit luovat yhä pitemmät varjonsa tänne Pohjolan lintukotoon. Tasa-arvon ja suvaitsevaisuuden vaatimuksia toivotetaan tasaisen kiihtyvyyden lakia hipoen, mutta senioreista puhutaan kuin muinaisista syytinkirasitteista. Nuorillekaan ei tarjota muuta kuin loputtoman tuntuista lomakkeita täytettäväksi opiskelun jälkeisen työn, toimeentulon ja vakauden saavuttamiseksi. Euroopasta kuoriutui kansainvaellusareena, missä rajat, rauha ja hyvinvointikin ovat varsin suhteellisia käsitteitä!

Hyveiden hedelmät pahojen puheiden puristuksissa
Pahapuheet ovat yleinen puheenaihe. Entä hyvepuheet? Mihin soseutuivat hyveet tai hyveiden hedelmät? Toisinaan tuntuu siltä, että hyveistä tulikin naurettavia. Ihailun piikkipaikalla ovat terävä ilkeily ja toinen toisen kamppailminen. Perinteisesti kristillisiä hyveitä ajateltiin olevan seitsemän, joista kol-

me ns. teologista hyvettä Paavali mainitsee ensimmäisessä korinttolaiskirjeessä (1. Kor. 13:13). Ne ovat usko, toivo ja rakkaus.

Jo 2 300 vuotta sitten Aristoteles määritteli käsitteen hyve-etiikka. Kun ihminen pyrkii toimimaan hyveellisesti, tuloksena on oikeudenmukainen yhteiskunta. Hyveiksi luettiin rohkeus, kohtuullisuus, anteliaisuus ja rehellisyys. Platonin hyveopin mukaiset kardinaalihyveet ovat juuri rohkeus, oikeamielisyys, viisaus ja kohtuullisuus. Nämä eivät ole sisäsyntyisiä ominaisuuksia, vaan lapsuudessa opittuja tapoja ja kasvua, minäkuvan rakentamista.

Heikoin lenkki romutti hyveet?

Vielä 1960-luvulla maatalousvetoisessa yhtenäiskulttuurissamme lapsille opetettiin niin kotona kuin koulussa hyveitä, kuten ”pienempiä pitää puolustaa, kaikki otetaan mukaan leikkiin, karkit jaetaan tasan, ketään ei saa kiusata, jne.” Televisioruutuihimme ilmestyi vuonna 2002 ohjelma nimeltä *Heikoin lenkki*. Tutkimusten mukaan samaan aikaan pihaleikkien dynamiikka muuttui: sallituksi tuli pienempien kiusaaminen, epäonnistujalle oli lupa nau-

PIRJO-LIISA PENTTINEN

raa ja minun karkkipussini kuuluikin vain minulle.

Kouluissa oppimistulokset pysyivät hyvinä, eikä opetussuunnitelmien uudistukseen sisältynyt edes käsitettä kiusaaminen. Yllättäen jouduttiinkin ottamaan siihen kantaa ja resursoimaan aikaa, vaivaa ja rahaa. Ilmoille kantautui viestejä, että koulussa viihdyttiin yhä huonommin.

Aikuiset esikuvina myös hyveissä

Lastemme esikuville, aikuisille, tärkeitä esikuvia ovat päättäjät – niin politiikassa, taloudessa kuin mediassakin – heidän eettinen ajattelunsa tai hyveenä. Vain ministerien on oltava rehellisiä ja taitavaksi tunnettuja Suomen

Kun ihminen pyrkii toimimaan hyveellisesti, tuloksena on oikeudenmukainen yhteiskunta.

kansalaisia – muut saavat olla mitä vaan. Joku nostaa palkkaa 650 000 euroa vuodessa, joku toinen samassa työyhteisössä ansaitsee 36 000 euroa vastaavassa ajassa, eikä tässä rikota lakia. Olisikohan yhteiskuntamme toisennäköinen, jos jo työpaikkailmoituksessa

jokaiselta ”työyhteisön esikuvaltamme” vaadittaisiinkin ansioiden ja kokemuksen lisäksi rehellisyyttä, kohtuullisuutta ja reilutta!

Suomea ja Japania on monissa yhteyksissä vertailtu toisiinsa. Myös Japanissa koululaiset kärsivät kiusaamisesta ja väkivallasta 1990-luvun lopulla, kunnes kurssia päätettiin kääntää. Opetussuunnitelmassa paino tiedon ammentamisen sijasta onkin nyt opetuksen moraalissa ja arvopohjaisessa ajattelussa: vain toisia huomioimalla ja kunnioittamalla voit menestyä, kaikki olemme toisistamme riippuvaisia. Luonnontieteissä opetetaan rakkautta luontoa ja elämän kunnioittamista kohtaan. Toisista välittämistä ammennetaan tarinoiden kautta kaikissa oppiaineissa, jopa matematiikassa.

Aristoteleen mukaan hyveet eivät tee vain hyvää ja oikeudenmukaista valtiota, vaan voivat muokata myös ihmisen onnelliseksi.

Vaikka hyveistä ei julkisuudessa enää juurikaan puhuta ääneen, eivät hyveet ole mihinkään kadonneet. Niitä voimme jokainen ruveta käyttämään ja ihan ilmaiseksi – ilman syytöstä varastamisesta tai plagioinnista. Eri asia on, että nykyinen raadollinen elämäntapa ei kannusta ihmisiä hyvyttä kohti, sillä kiinnostusta saavatkin hyveiden vastakohtat.

Pieni ihminen kurkottamassa hyveiden hedelmiä

Me palvelemme sekä Jumalaa että ihmisiä saamillamme lahjoilla. Siksi uskon voima on tärkeä. Etuoikeutemme ja vastuumme on luottaa sekä Jumalaan että hänen poikaansa Jeesukseen. Kestävyys uskon mukanaan tuomissa koetelemuksissa on meille arvokasta. Jeesuksen tarjoamaa pelastuksen lahjaa voimme olla ojentamassa toisille. Meille on annettu mittaamattoman arvokas lahja, se on rakkauden lahja eikä lisälahjoja pidä odotella, vaan jakaa jo saamastamme eteenpäin. Elämän hyveiden pöytä on katettu meille, tarjolla on suurin kaikista lahjoista.

Me kaipaamme kutsua tähän pöytään: *”Uskovaiset, tänään on profeetta Daniel kutsunut meidät hengellisesti kokoon ja kattanut meille hyveitten runsaan pöydän niin rikkaille kuin köyhillekin.”* Oman, vaatimattoman pöytäamme ei tarvitse notkia herkuista, silti voimme herkutella ja tulla kyläisiksi hyveiden aterialla. Rakkautta pitää antaa ja osoittaa, jotta se lisääntyisi. Jos jollakulla on kourallinen siemeniä, mutta hän ei kylvä niitä, vaan pitää ne itsellään, vertautuu kelvottomaan palvelijaan, joka katki talentin (Matt. 25:25).

Athoksen Pyhän vuoren kilvoittelijaisä Paisios kehottaa kokoamaan kärsivällisyyttä ja rakkautta, jotta voisi kartuttaa hengellisestä rikkautta. Saamme kurkottaa kärsivällisesti ja nöyrästi kohti avarakatseisia ja ystävällisiä lähimmäisiä, jotka tarjoavat meille hyveiden hedelmiä!

Sirkka Vepsä

Introverttien vastavallankumous

Yksinäisyys on sielun koulu

Introvertti ei parempaa tiedä kuin saada käpertyä kirjan ääreen.

OSA AUGUST RENOIRIN MAALAUksesta "WARGE MONTIN LAPSET" VUODELTA 1884

Onko introverttiä syntiä, kysytään eräältä amerikkalaiselta raamattuopettajalta. Ekstroverttiyttä arvostavassa nykymaailmassa hiljaisten arvo on vaarassa, jopa seurakunnassa.

Kaikkina aikoina ihmis-yhteisöissä on ollut ainakin kaksi ryhmää, joista toiset toimivat ja toiset harkitsevat. Ekstrovertit (ulospäin suuntautunut) ovat riskejä ja uusia tilanteita kaihtamattomia tienraivaajia ja satureita. Introvertin (sisäänpäin suuntautunut) tehtävänä on neuvonantajana ajatella, punnita riskit ja hyödyt sekä jarruttaa kuumapäisiä satureita.

Introvertteja on 30–50 % maailman ihmisistä. Määrää on vaikea arvioida tarkasti, sillä moni esittää olevansa ekstrovertti, koska ekstroversiota ihannoidaan länsimaissa. Sen sijaan Kaukoidän kulttuurit arvostavat pidättyväistä ja harkitsevaa introverttia.

Nykytutkimuksen valossa tärkein selittävä tekijä näille luonteenpiirteille on geeniperimä. Suomalaiset tunnetaan hiljaisena ja syrjäanvetäytyvänä kansana. Introvertit eivät juurikaan samastu ryhmiin, vaan he muodostavat mielipiteensä itsenäisesti. Status- tai muotiasiat eivät paljon kiinnosta. Introvertti ei myöskään hevin näytä tunteitaan, mutta samalla hän on usein herkempi kuin ekstrovertti. Monet introvertit karttavat ristiriitoja eivätkä rakasta puhelinta.

Sosiaaliset taidot eivät ole synnynnäisiä
Amerikasta tullut ekstroverttiyden ihannointi on aiheuttanut meillä monenlaisia ongelmia koulumaailmassa ja työelämässä. Koulussa annetaan nykyään arvostanoja lapsen persoonallisuuden eikä hänen osaamisensa mukaan. Tämä vinoutuma on siirtynyt kouluihin suoraan aikuisten työelämästä. Suurin väärinkäsitys on uskomus, että ekstrovertti tarkoittaa synnynnäistä sosiaalista taitavuutta. Näin ei ole. Kumpikin temperamenttityyppi joutuu opiskelemaan lapsesta pitäen sosiaaliset taidot yhtä vaivalloisesti. Ero on siinä, että ekstrovertti lähestyy vieraita ihmisiä mielellään, mutta introvertti on varautuneempi.

Sosiaaliset taidot eivät ole synnynnäisiä

Introvertti tulee hyvin toimeen ihmisten kanssa, mutta ei ole järkein innoissaan juhlista ja sosiaalisista kohtaamisista vieraiden kanssa, suurista ihmisjoukoista puhumattakaan. Hänen voimansa kuluu ihmisten seurassa loppuun, joten hän tarvitsee yksinäisyyttä ladatakseen henkiset akkunsu.

Introverttia lasta pidetään usein helppona, koska hän viihtyy paljon yksin. Toisaalta hänen hiljaisesta luonteestaan saatetaan tehdä ongelma ja häntä aletaan väkisin "sosiaalistaa". Tietyissä uskonnollisissa yhteisöissä introverttia ei pidetä tuotteliaana, koska hän ei ole järin halukas evankelioimaan ventovieraita ihmisiä joka tilanteessa. Hiljainen todistaja ei ole arvostettu ekstroverttien seurakunnassa.

Oletko äräjä?
Erityisherkkyyteen kuuluvat vahvat tunne- ja aistielämykset, vahva myötälämisen kyky, ahdistuneisuus voimakkaiden ärsykkeiden

keskellä ja voimakas tarve harkita ennen toimintaa. Tunnereaktiot voivat olla hyvin vahvat ja alttius loukkaantua toisten sanoista ja käytöksestä on suuri. Erityisherkkyyks voi ilmetä esimerkiksi fyysisenä kipuna kovan äänen takia, pahoinvointina hajuista tai villavaatteen sietämättömänä kutinana tai saumojen hankauksena. Joissakin länsimurteissa erityisherkkää kutsutaan sanalla "ätälä".

Introverttiuden sudenkuoppia

Vaikka yksinäisyys on introvertin turvapaikka, se voi olla myös vankila, johon hän huomaamattaan itsensä tuomitsee. Läheisen voi olla vaikea havaita introvertin masennusta tai ei-toivottua yksinäisyyttä. Introvertilla on vaara jäädä liian yksin, koska omassa sisäisessä maailmassaan viihtyvän "rauhallisen" lapsen tai vanhuksen on koettu pärjäävän ja viihtyvän omillaan.

Introvertti voi jäädä valitsematta luottamuselimiin ja päätöksentekofoorumeihin, koska hän ei osaa tai halua pitää ääntä itseltään. On opeteltava avaamaan suunsa ja kysyä perusteluja, vaatia, suuttuakin. Introvertit ovat usein asialleen omistautuneita, pitkäjänteisiä ja lahjakkaita työntekijöitä. Työpanos jää vain valitettavan usein äänekkäämpien varjoon ja samoin käy silloin myös palkkakehitykselle.

Yksinäisyys on myös tärkeä hengellisen elämän rakennusosa. Jumala puhuttelee ihmistä yksinäisyydessä. **Blaise Pascal** (1623–1662), ranskalainen matemaatikko ja harras kristitty, on sanonut, että kaikki ongelmamme johtuvat kyvyttömyydestä olla yksin. Jumala antoi laintaulut Moosekselle vuorenhuipun yksinäisyydessä, ei kansanjoukon keskellä. Yksinäisyys on sielun koulu.

Anne Lagerstedt

Lähteet:

Linus Jonkman: Introvertit – työpai-
kan hiljainen vallankumous (Atena)
Elaine Aron: Erityisherkkä ihminen
(Nemo)
Susan Cain: Hiljaiset – introverttien
manifesti (Avain)

Testaa itsesi

1. Pidän kahdenkeskisistä keskusteluista enemmän kuin ryhmistä toimimisesta.
2. Ilmaisen itseäni usein mieluummin kirjoittamalla.
3. Nautin yksinäisyydestä.
4. Välitän varallisuudesta, maineesta ja asemasta vähemmän kuin muut ihmiset.
5. En pidä small talkista, mutta nautin syvällisistä keskusteluista, jotka koskevat minulle merkityksellisiä aiheita.
6. Minun sanotaan olevan hyvä kuuntelija.
7. En ole erityisen karkas riskinottaja.
8. Nautin työstä, johon saan uppoutua ilman keskeytyksiä.
9. Haluan juhla syntymäpäiviä pienimuotoisesti, vain yhden tai kahden läheisen ystävän tai perheenjäsenen seurassa.
10. Minun sanotaan puhuvan hiljaa tai käyttäytyvän tyynesti.
11. Olen mieluummin näyttämättä työtäni tai keskustelematta siitä muiden kanssa ennen kuin se on valmis.
12. En pidä ristiriitatilanteista.
13. Työskentelen parhaiten silloin kun työskentelen yksin.
14. Yleensä ajattelen ennen kuin puhun.
15. Tunnen oloni uupuneeksi oltuani ihmisten seurassa, vaikka minulla olisi ollut hauskaakin.
16. Annan puheluiden mennä usein vastaajaan. Vältän soittamista viimeiseen asti.
17. Jos täytyisi valita, viettäisin mieluummin viikonlopun tekemättä mitään kuin viikonlopun, jolle olen aikatauluttanut liikaa asioita.
18. En pidä useiden asioiden tekemisestä samanaikaisesti.
19. Pystyn helposti keskittymään.
20. Opiskellessani osallistun mieluummin luentoihin kuin seminaareihin.

Mitä useampaan kysymykseen vastasit myöntävästi, sitä todennäköisemmin olet introvertti. Suomalaisista noin 40 % kuuluu temperamentiltaan introverteihin. Erityisherkkyyttä on noin 20 % suomalaisista.

GYFIJÓNSSON

Visdom, Växt och Vandring på Island

Kvinnor från hela Norden hälsades välkomna till Visdom, Växt, Vandring – Nordisk ekumenisk kvinnokonferens i Hólar i Hjalteidal den 10.–13.8.2016. Hólar i Hjalteidal, orten där Islands äldsta biskopssäte ligger kan ses som en av de viktigaste platserna på Island rent historiskt. Orten är känd för vacker natur, den gamla domkyrkan, och ja, många ser Hólar idag som en helig plats.

Redan själva miljön inbjuder till lyssnande, samtal, kreativitet, men också att lugna sig, vara tyst och andas. Ett trettiotal kvinnor i olika åldrar och från olika platser i Norden anlände med buss från Reykjavik sent på kvällen. Trötta men förväntansfulla plirade vi ut genom bussfönstren för att genom mörkret få en bild av var vi var. Vi blev varmt välkomnade och fick i oss lite te med dopp innan vi visades till våra stugor.

Följande morgon samlades vi i Hólars domkyrka för morgonbön. Biskop Solveig Lára Guðmundsdóttir be-

rättade om kyrkan och hälsade oss officiellt välkomna. Föreläsningarna hölls av **Solveig Anna Bóasdóttir**, professor i teologisk etik vid Island universitet, **Päivi Salmesvuori**, TD, docent i kyrkohistoria och genusforskning vid Helsingfors universitet och **Anna Hyvärinen** som jobbar på Ekumeniska rådet i Finland.

Intressanta, men också tunga ämnen som år efter år är på tapeten togs upp. Föreläsningarna var verkligen tankeväckande vilket uttrycktes i livlig diskussion under gruppsamtalen efteråt. Överraskad inser jag att jag förstår norska.

Avslutande dagens föreläsning var en diskussion mellan de tre biskoparna som närvarade vid konferensen. Biskop Guðmundsdóttir, biskop i Hólar i Islands kyrka, **Solveig Fiske**, biskop i Hamar stift i Norska kyrkan och **Helen Friberg**, regional kyrkoledare i Ekumeniakyrkan i Sverige diskuterade över temat ”Visdom, växt och vandring”.

Linda Jordas

Viisautta, kasvua ja vaellusta

Pohjoismainen yhteistyö, yhdesäolo ja jakaminen nousivat keskiöön pohjoismaisessa ekumeenisessa naiskonferenssissa (NEKK) Islannin Hólarissa, jossa paikan historiallisuus ja vaikuttavat luonnonolosuhteet toimivat osana ohjelmaa.

Professori **Solveig Anna Bóasdóttir** pohti teologian ja etiikan pohjalta valtaa ja voimattomuutta, väkivaltaa, kärsimystä ja pahuutta. Esitys perustui teologien **Marie Fortunen** ja **Wendy Farleyn** tutkimustuloksiin, joiden mukaan naiset hakevat kokemaansa väkivaltaan syytä ja vieläpä itsestään. Oikeutuksen etsiminen väkivallalle sisältää vinoutuneen jumalakuvan ja vinoutuneen ihmiskäsityksen. Jumalan rakkaus voitti väkivallan. Jeesuksen ristikuolemassaan kokemaa väkivaltaa ei pidä ottaa kärsimyksen tavoiteltavaksi malliksi, vaan uuden toivon merkiksi kohti uutta, uudelleen muutoutunutta elämää, jossa ei ole kärsimystä eikä väkivaltaa.

Kristittyjen Jumala valitsee ilmestymisensä hyvinvoinnin, täydellisuuden, kauneuden ja vallan ulkopuolella. Jumala syntyy tallissa ja kuolee ristillä. Nämä tapahtumat osoittavat, ettei mikään maailmassa, ei köyhyys, kodittomuus eikä väkivalta voi erottaa meitä Jumalasta.

Suomalaiset naiset tekijöinä ja näkiöinä

Päivi Salmesvuori esitteli yhdessä **Terhi Utraisen** kanssa toimittamansa julkaisun ”*Finnish Women Making Religion. Between Ancestors and Angels*” pohjalta suomalaisia arkielämässä toimivia naisia aktiivisina uskonnon tekijöinä 1800-luvun lopulta nykypäivään. Tapaustutkimukset käsittelevät muun muassa kansanuskkoa ja vainajista huo-

SOLVEIG LÁRA GUÐMUNDSDÓTTIR

Sirpa-Maija Vuorinen (vas.), Outi Piironen-Backman ja Ebba Laxell toimittivat ortodoksisen iltarukouksen, joka herätti paljon myönteisyyttä. Tukeutuminen kirkon lauluperinteeseen, kirkkovuoden kulkuun liittyviin raamatunteksteihin ja puhutteleviin rukouksiin teki rukoushetkestä hyvin koskettavan.

lehtimistä, unissasaarnaamista, lähetystyötä, lääkärin ammatin ja uskonnon yhteensovittamista, varhaista kristillistä feminismiä, taiteen ja teosofian yhdistämistä, papiksi vihittyjen naisten elämänmakuista teologiaa, uskonnon ja ekologian kysymyksiä sekä itämaisten uskontojen ja uushenkisyyden harjoittamista.

Tapaustutkimukset osoittavat sen, miten moninaisella tavalla uskonto on toiminut instrumenttina naisten itenäistymis- ja tasa-arvopyrkimyksille, auktoriteettiasemaan sekä ihmisenä kasvamiselle. Naiset ovat uskonnon avulla sekä säilyttäneet perinteitä että pyrkineet luomaan jotakin uutta. Suomalainen luterilaisuus on hyvin kansainvälinen vaikuttaja.

Outi Piironen-Backman ja
Sirpa-Maija Vuorinen

INGE SCHINTMEISTER

Ekumeenikko Ruth Epting

Pastori, teologian kunniatohtori **Ruth Epting** (9.6.1919–15.6.2016) toimi yhtenä Sveitsin ensimmäisistä naispastoreista sekä naisten kirkollisen toimijuuden että ekumenian edistäjänä. Parhaiten tunnemme hänet Euroopan kristillisten naisten ekumeenisen foorumin (EFECW) perustajajäsenenä ja mentorina.

Samassa Lähetystalossa, jossa Ruth Epting syntyi, hän myös saarnasi elämänsä loppuun asti. Hänelle lähetys merkitsi elämää uskossa ja ekumeenisessa avoimuudessa. Epting toimi Lähetystalon komitean ja Naisten Lähetyskomitean jäsenenä vuosina 1961–1981. Epting työskenteli Uuden testamentin lehtorina Kamerunin Presbyteerisessä teologisessa collegessa 1971–1972. Palattuaan Sveitsiin hän työskenteli eläkkeelle siirtymiseensä saakka (1981) aikuiskasvattajana. Vuonna 1982 hän oli mukana perustamassa Euroopan kristillisten naisten ekumeenista foorumia (EFECW) yhdessä muiden muassa suoma-

laisen **Inga-Brita Castrénin** kanssa. Vuodesta 1986 hän toimi foorumin kunniapuheenjohtajana. Ruth Epting promovoitiin 1987 Baselin yliopistossa kunniatohtoriksi elämäntyöstään kirkollisessa naistyössä, ekumeniassa ja lähetystyössä.

Ruth Epting oli mukana lähes jokaisessa Foorumin kokouksessa kannustamassa ja tukemassa. Hänellä oli aina tarjolla iloinen hymy ja rohkaiseva sana, mutta hän osasi olla miellyttävällä tavalla tiukka. En koskaan kuullut hänen puhuvan toisista pahaa. Hänellä oli näky rauhanomaisesta Euroopasta ja hän tahtoi voimaannuttaa naisia käyttämään rohkeasti lahjojaan.

Anne Lagerstedt

Tiedot NNKY-palstalle: Näkyvä Nainen 5/2016 **ti 27.9.** mennessä osoitteeseen anne.lagerstedt@ywca.fi, kiitos!

ETELÄ-POHJANMAAN NNKY

► **Juurikuja 5**
60510 Hyllkallio
pj. Pirkko Takala, p. 050 401 4565
pirkko.takala@netikka.ep.nnky@gmail.com

Etelä-Pohjanmaan NNKY järjestää Suomen NNKY-liiton 120-v. ja EPNNKY:n 5-v. juhlena yleisöluentotilaisuuden 16.10. 2016 klo 14.00 Seinäjoen Kaupungintalon valtuustosalissa, Kirkkokatu 6. Juhlapuhujana Suomen NNKY-liiton pääsihteeri Pirjo-Liisa Penttinen teemalla ”Hyveet”. Luentotilaisuus on maksuton, vapaaehtoinen kahviraha. Ilm. Pirkko Takalalle 7.10. mennessä: pirkko.takala@netikka.fi tai tekstiviestinä 050 401 4565. Ilmoittautuessa mainitse ehdottomasti ruoka-ainerajoitteesi.

HELSINGFORS KFUK

► **Argadiagatan 13 A 13**
00100 Helsingfors
<http://kfuk.wordpress.com>
ordförande Sini Sundqvist
sini.sundqvist@evl.fi

HELSINGIN NNKY

► **Mechelininkatu 15 A 8**
00100 Helsinki
p. 044 594 4528
hnnky@hnnky.fi, www.hnnky.fi

Luomakuntaleiri 9–12-vuotiaille tytöille 17.10.–20.10.2016 Iloa luonnosta ja eläimistä -syyspäiväleiri klo 9–15. Leirit järjestetään Helsingin NNKY:n tyttöjen tuvassa, Mechelininkatu 15 A. Leirillä tutustutaan luonnon ihmeisiin ja pohditaan ihmisen suhdetta luontoon ja eläimiin. Leirivieraina on lemmikkieläimiä. Voit sovitusti ottaa yhtenä päivänä oman lemmikkisi mukaan. Toiminnan tarkoituksena on kehittää tyttöjen ajatteluntaitoja, rohkaista heitä oman mielipiteen muodostamiseen sekä rikastuttaa luontosuhdetta.

Leirin suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa ympäristöfilosofi Leena Vilka yhdessä leirinohjaajien kanssa. Hinta: syyspäiväleiri 80 €, sis. vakuutukset, ruoat ja retken.

Luomakuntakerho 9–12-vuotiaille tytöille kokoontuu maanantaisin klo 14.30–16 Töölön Tyttöjen Tuvalla, aloittaen kerhokauden 12.9.2016.

Luomakuntaklubi on avoin kaikille ja siinä pyritään järjestämään ym-

päristöfilosofia ja ekoteologisia keskusteluita noin kerran kuussa. Lisätiedot: leena.vilka@hnnky.fi, puh. 044 5944528, ilmoittautuminen www.hnnky.fi

Ikonimaalauskurssi kaiken ikäisille Töölössä. Kahdeksan kerran ikonimaalauskurssi järjestetään syyskuun keskiviikkoisin klo 18–20 alkaen 21.9.2016 Ikonimaalausta opettaa kuvataidegraafikko Henna-Mari Hulkkonen. Vasta-alkajille kaikki tarvittava materiaali ja opastus kurssilta, ennakkoita et tarvitse. Kokeneemat voivat ottaa omat materiaalit mukaan ja saada kurssilla henkilökohtaista opastusta ja syventää ikonimaalauksen taitojaan. Kurssin hinta 50 € (sis. perusmateriaalin), ilmoittautumiset hnnky@hnnky.fi, tiedustelut myös puhelimitse Leena Vilka 044-5944528, max. osallistujamäärä 8.

HÄMEENLINNAN NNKY

► **Saaristenkatu 19 B**
13100 Hämeenlinna
pj. Irja Appelroth
p. 050 60 825
irja.appelroth@gmail.com

IMATRAN NNKY

► **pj. Auli Piiparinen**
p. 050 411 8177

JOENSUUN NNKY

► **Malmikatu 2**
80100 Joensuu
nnky.joensuu@kolumbus.fi

JYVÄSKYLÄN NNKY

► **Puistotori 4**
40100 Jyväskylä
Tanja Nieminen
p. 040 740 4472
jklnnky@elisanet.fi

Ajantasaiset lisätiedot ohjelmasta verkkosivuilta

Juhla-asujen kertomaa: rippipuvu su 25.9. klo 15. Esittelyssä rippiasuja eri aikakausilta sekä muistellaan rippikoulua ja konfirmaatiota.

Runon ja sävelen iltapäivä: Pyhäinpäivän ajatusten äärellä su 6.11. klo 15.

Ennakkotieto: Yhdistyksen sääntömääräinen **syyskokous** su 20.11. klo 14. Valitaan yhdistyksen puheenjohtaja ja hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle.

AIKUISTEN TOIMINTARYHMÄT
Avoin kohtaamispaikka aamiaisen ti klo 9–11, ohjelmapitoinen aamiaisen 5 €

• 27.9. Kaksi kertaa sotalapsena Ruotsissa, kokemusasiantuntija Daisy Holopainen, Keski-Suomen Sotalapset ry

• 4.10. Mummolan Aarteet, Eija Kokko

• 11.10. Suomalainen Naisliitto, Liisa Temisevä

• 18.10. Vanhuspalvelut Jyväskylässä, OIVA-keskus

• 25.10. Toista me tarvitsemme, Helmi Torkki

• 1.11. Senioriasumisen mahdollisuudet Jyväskylässä, Sinikka Tyynelä

• 8.11. Liikunnasta iloa

Kirjapiiri I joka kuun 2. ma klo 13, ohj. Mirja Knuuttila ja Anita Särkkä

• 12.9. Kesällä lukemani kirjat

• 10.10. Kyng-Sook Shin: Pidä äidistä huolta

• 4.11. Hannu Väisänen: Elohopea

• 12.12. Asko Sahlberg: Eksyneet

Kirjapiiri II joka kuun 1. ti klo 18, ohj. Pirjo-Liisa Sillgren

• 6.9. David Grossman: Sinne missä maa päättyy

• 4.10. Ian McEwan: Lapsen oikeus

• 1.11. Sahar Delijani: Jakarandapuun lapset

• 13.12. Daniel Galera: Hyöky

Exodus-raamattupiiri kerran kuussa torstaisin klo 14 alkaen 22.9., ohjaaja Heidi Watia, lisätietoja toiminnanohjaajalta.

Latinapiiri joka kuun 2. ti klo 18, ohj. Pirkko Sintonen 13.9., 11.10., 8.11. ja 13.12.

• 12.9. Tervetuloa Voimasiskoksi!

• 26.9. Lautapeli-ilta, Keskusteluaihe: Dialogi – rakentava keskustelukulttuuri

• 10.10. Voimasiskot: Minä ja juureni

• 24.10. Leivotaan! Keskusteluaihe: Vapaaehtoisuus ja vertaisuus

• 14.11. Voimasiskot: Oma tarinani ja elämäni kaari – tapaaminen Teelehdissä

• 28.11. Kynttiläpaja, Keskusteluaihe: Ihmiskaupan vastustaminen ja ehkäisy

• 12.12. Voimasiskot: Naiseuteni ja seksuaalisuuteni

LAPSET JA NUORET

Musiikkileikkikouluryhmät keskiviikkoisin, 50 € lukukausi

Pianotunnit ma ja ti-iltapäivisin, syyslukukausi alk. 75 €

Partiolippukunta Reippaat tytöt, kysy lisää toiminnanohjaajalta.

Turvassa? -aineisto saatavilla

Ekumeenista vastuuviikkoa vietetään 23.–30.10.2016. Vastuviikko on kaikkien Suomen kirkkokuntien yhteinen ihmisoikeuskampanja.

Vastuviikon aineistovihko ”Turvassa?” on tilattavissa Suomen Ekumeenisesta Neuvostosta, PL 210, 00131 Helsinki tai kata-riina.vaisanen@ekumenia.fi tai www.vastuviikko.fi. Kymmenen lehden tilaaminen on maksutonta, suuremmat tilaukset 0,10 €/lehti + postikulut.

Laku-ryhmä laulaa ja kuuntelee musiikkia *Lauantain toivotut levyt* -ohjelman hengessä pe 2.9., 7.10., 4.11. ja 2.12. klo 13

NUORET AIKUISET

Nuorten aikuisten lauluryhmä

Jännät laulaa kevyttä musiikkia laidasta laitaan. Ei koelauluja. Harjoitukset 7.9. alkaen joka toinen ke klo 18. Kysy lisää toiminnanohjaajalta.

Ännälän Äx-naiset joka toinen ma klo 17 alk. 12.9. Toimintaryhmä nuorille ja työikäisille naisille.

Syksyllä aloitamme työskentelyn **Voimasiskot**-materiaalin parissa. Tunnetaitojen ja voimavarojen Voimasiskot vertaisryhmän -teemalla

kokoontumme kerran kuussa ja toinen kerta joka kuussa on toiminnallinen keskustelu. Voit osallistua molempiin tai vain toiseen. Voimasiskot-osauteen osallistuvilta toivotaan sitoutumista ryhmään.

• 12.9. Tervetuloa Voimasiskoksi!

• 26.9. Lautapeli-ilta, Keskusteluaihe: Dialogi – rakentava keskustelukulttuuri

• 10.10. Voimasiskot: Minä ja juureni

• 24.10. Leivotaan! Keskusteluaihe: Vapaaehtoisuus ja vertaisuus

• 14.11. Voimasiskot: Oma tarinani ja elämäni kaari – tapaaminen Teelehdissä

• 28.11. Kynttiläpaja, Keskusteluaihe: Ihmiskaupan vastustaminen ja ehkäisy

• 12.12. Voimasiskot: Naiseuteni ja seksuaalisuuteni

LAPSET JA NUORET

Musiikkileikkikouluryhmät keskiviikkoisin, 50 € lukukausi

Pianotunnit ma ja ti-iltapäivisin, syyslukukausi alk. 75 €

Partiolippukunta Reippaat tytöt, kysy lisää toiminnanohjaajalta.

KESKI-UUDENMAAN NNKY

► **pj. Anna Liisa Karjalainen**

p. 040 759 8909

alkkarjalainen@gmail.com

Englannin keskusteluryhmä kielitaidon ylläpitoon ja kehittämiseen. Tiedustelut liisa.hynnen@pp.inet.fi

ITU-työn puhelinpäivystys ma ja to klo 16–20, p. 0405188783, keskusteluapua kriisiraskaustilanteissa ja raskaudenkeskeytyksen jälkeen.

AMIGAS-maahanmuuttajanaisten vertaistukiryhmä. Tiedustelut Yonayza Modoy Oliva, amigas-group@outlook.com.

KOTKA KFUK

► **pj. Liisa Toikka**

045 673 1949

liisa.toikka@pp1.inet.fi

siht. Ulla Piipponen
05 363 4963

KOTKAN SEUDUN NNKY

► **pj. Taru Kainlauri**
p. 040 708 4091
taru.kainlauri@luukku.com
siht. Leena-Maria Kyyhkynen
p. 040 595 4569
leenamaria64@gmail.com

KUOPION NNKY

► **Suokatu 22 B, 4.krs**
70100 Kuopio
044 772 1928
pj. Mirka von Bremen-Rahunen
toimisto@knnky.fi

Kahvihuone Wirwoitus joka kk 2. su klo 14 Samulissa

Kirjailiuskerho su 25.9 klo 14 Samulissa. Heidi Köngäs: ”Hertha”, alustus Liisa Vuottilainen

• Su 30.10 klo 14 Alustus kriitikko Ritva Kolehmainen, aihe avoin.

• Su 20.11. klo 14 kirjailija Martta Rossi: ”Vesi mustaa valoa”, kirjailija alustaa.

Kuoro ma klo 13 Samulissa

Käsityökerho la 24.9. klo 13–15 Keskuseurakuntatalon kerhotiloissa.

Syksyn muut käsityökerhot la 8.10., 29.10., 12.11. ja 26.11.

Kamalat äidit -koulutus ja toiminta alkavat tänä syksynä.

Lähempiä tietoja paikallisissa *Kirkko ja koti* sekä *Kaupunkilehdessä*.

LAHDEN NNKY

► **Vapaudenkatu 8**
15110 Lahti
p. 050 545 3038
ywca@phnet.fi
www.nnkylahdi.fi
pj. Krista Karjalainen
p. iltaisin 050 596 9645
Toimisto: ma–ke, pe klo 9–15, to klo 12–18. Tarkista aukiolo Facebookista: nnky.lahti

Kielikuoro maahanmuuttajanaisille, 9 kokoontumista ajalla 7.9.–30.11.

Kamalat äidit kerran kuukaudessa syksystä tai viimeistään tammikuusta 2017 alkaen

Kerhotoiminta alkaa to 15.9. klo 18. Noin joka toinen viikko tapahtumia, joiden aiheena **Luovat illat**: kuvataidetta, kutomista, luovaa liikuntaa, Gospel-lattareita”, kirjoittamista, Pyhän tanssin ja kehon rukouksen iltakurssi, Kiitollisuuden kerho sekä Lutherin askelissa & Luostarin olut-ilta.

Markkinakahvila joka kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 8–13.

Tuomasmessu 18.9. Ristinkirkossa

Ekumenian päivä 7.10.

Yhdistyksen 95-vuotisjuhla 5.11.

Unelmanpäivänä 2.12. omat unelmat

Villasukat oululaisille veteraaneille

Oulun NNKY:ssä aloitetaan tänä syksynä veteraanivillasukkatalkoot, joka on hyväksytty myös osaksi Suomi 100 -juhlavuoden ohjelmaa. Tavoitteena on runsaan vuoden aikana kutoa villasukat oululaisille veteraaneille, joita on noin 700. Hankkeessa tehdään yhteistyötä Sotaveteraaniliiton kanssa.

Sukkaa kudotaan keskiviikon sukkatalkoot -ryhmässä klo 12–15, mutta myös kotona voi sukkaa kutoa. Langat ja ohjeet sukkiin saa Oulun NNKY:n toimistolta. Voit myös lahjoittaa sukkaa varten viljalankaa! Ota yhteys toiminnanohjaajaan, puh. 040 751 4480.

LAPIN NNKY

► **pj. Senja Ahvonen**
044 376 2220
senja.ahvonen@evl.fi

MIKKELIN NNKY

► **pj. Leena Parkkonen**
p. 015 336 308
gsm 050 526 8536
leena.parkkonen@luukku.com

Jäsenilta to 22.9.2016 srk-talo 3. krs klo 16.30 ”Kaaos kuriin – raivaa ja järjestä tila, selkiytä samalla pääsi”, luento Suomen Ammattijärjestäjät ry Leena Niskanen. Tuo mukaan ”Kirja kiertoon”-kampanjaa varten yksi joutava kirja hyllystäsi. Illan aikana voit ostaa tilalle parilla eurolla jonkun toisen tuoman kirjan valintasi mukaan. Tuotto Qurusin tyttöjen opelukulouluun Tansaniassa.

Jäsenilta to 20.10.2016 Länsi-Savon toimiloissa klo 16.30. Päätoimittaja Tiina Ojutkangas on kutsunut vierakseen. Ilm. viikkoa ennen Leena Parkkonen 050 526 8536, leena.parkkonen@luukku.com

Jäsenilta to 17.11.2016 srk-talo 3. krs klo 16.30 ”Isänmaalliset virret” - Emeritustuomiorovasti Simo S. Salo ja kanttori Juha Kälvä. Arpajaiset! Upea pääpalkinto jo odottaa, mutta lisää voittoja tarvittaisiin. Otamme mielellään vastaan lahjoituksia. Yhteys MarjaLiisa Valjakkaan.

Joulujuhla to 15.12.2016 srk-talo 3. krs

klo 16.30 vietetään perinteisesti. Tuomiorovasti Juha Palm, kanttori Suvi Kettunen, yllätysvieras, joululauluja, puuro ja kahvit. Ilm. viikkoa ennen MarjaLiisa Valjakka 040 5794264, marjaliisa.valjakka@gmail.com

ADVENTTIA ODOTELLESSA -MATKA HELSINKIIN

ke–to 23.–24.11.2016.

Ohjelmakohteet: *Yle-Pasilan TV ja radion studiot/opastettu kierros

• Fazerin uusi vierailukeskus/kierros

• Arabia-littalan upea uudistettu museo ja tehtaanmyymälä

• Sinebrykoffin taide- ja kotimuseo

• Ikonit - pyhä, kaunis ja maallinen erikönnäyttely

• Majoittuminen hotelli Helkassa. Bussikuljetus.

Ke Kansallisbaletin ihastuttava esitys ”Lumikuningatar”. Balettilippu lisämaksusta; katsomo B 69,00 € ja katsomo D 49,00 €. Balettiliput varattava 30.9.2016 mennessä.

Hinta jäsenalennuksen kera noin 180 €.

Ilmoittautumiset Leena Parkkonen 050 526 8536, leena.parkkonen@luukku.com.

MÄNTYHARJUN NNKY

► **pj. Auli Jokinen**

p. 040 513 9857

OULUN NNKY

► **Asemakatu 15**
Käyntiosoite: Isokatu 15
90100 Oulu
nnky.oulu@co.inet.fi
Toiminnanohjaaja 040 751 4480
www.facebook.com/OulunNNKY

VIKOITTAINEN TOIMINTA

Äiti Teresan peittotalkoot ma klo 12–15.

Sukkatalkoot ke klo 12–15. Tule neulomaan oululaisille veteraaneille villasukkia tai lahjoita sukkalankaa!

Veteraanivillasukkatalkoot on osa Suomi 100 -juhlavuoden ohjelmaa.

Monikulttuurinen naisten kerho to klo 14–16.

Kellarikirppis ke ja to klo 16–18 Asemakatu 15:n alakerrassa.

Hiljaisuuden rukoushetki su klo 18 Keskustan seurakuntatalon Lilja-talossa, Isokatu 17. Rukousta, hiljaisuutta, Taizé-lauluja

Piirustus- ja akvarelliryhmä kokoontuu syksyn aikana 10 kertaa (13.9., 27.9., 4.10., 11.10., 18.10., 1.11., 8.11., 15.11., 22.11. ja 29.11. klo 18). Ohjaajana kuvataiteilija Päivi Pussila. Osallistumismaksu 35 euroa. Ilm. puh. 040 751 4480 tai nnky.oulu@co.inet.fi

MUU TOIMINTA

Vanhenemisen taito -kurssi la

Naiset luovat turvallisen maailman.

8.10. klo 10–14. Tervetuloa keskustelemaan vanhenemiseen liittyvistä kysymyksistä. Tarjoilua varten toivomme etukäteisilmoittautumisia: nnky.oulu@co.inet.fi tai 040 7514480.

Kirjansidontakurssi (yht. 12 tuntia) 15. ja 16.10., info 10.10. klo 16.30, ohjaajana Meri Tuuli Calamnius.

Kurssille mahtuu kahdeksan osallistujaa, ilmoittaudu ennakkoon nnky.oulu@co.inet.fi tai 040 7514480. Kurs- simaksu 25 euroa, sis. osan materiaaleista.

Naiset yhdessä! Vierailimme Oulun Ensi- ja turvakodin päiväryhmässä tekemässä käsitöitä ja askartelemassa, juttelemassa äitien kanssa. Tule mukaan, p. 040 751

NNKY-palsta

Katso myös: www.ywca.fi ->Paikallinen toiminta

Puhelinpäivystys 044 349 53474
ma klo 15–20, itusavonlinna@gmail.com, www.ituprojekti.net

SYSMÄN NNKY

► **pj. Virva Hokkanen**
p. 040 735 3242
virva.hokkanen@phnet.fi

TAMPEREEN NNKY

► **Hämeenpuisto 14 F**
33210 Tampere
p. (03) 254 4000,
tnnky@tnnky.fi
Toimisto, Puistosalit, Siskolikan kahvila, Ito-toimisto, Hämeenpuisto 14
Siskolikan koulutustilat ja Pamaus-partiotilat, Satakunnankatu 31 B-C, 3. krs
GL Salonki, Satakunnankatu 28 B.

TILAISUUDET

"Hyvinvoiva"-seminaari naisille 8.10. klo 9.30–17.00. Kristiina Turner, Kaarina Krogerus. Kalevan kirkon seurakuntasali, Liisanpuisto 1, kulku Sammonkadun puolelta.
Meitä kantaa Jumala -naistentilausuuDET la 19.11. klo 14, Kalevan kirkon seurakuntasali. "Arvokas" Sari Tanus.

Lähetyskahvit ti klo 14, Siskolikan kahvila. Teema: Äitinä lähetystyössä 13.9. Marja-Liisa Salko, 11.10. Kerttu Ylenius ja 8.11. Marja Hankela. Tilaisuuksia emännöivät Riitta Jaakkola ja Marjatta Muilu.

Voimaa itsetunnosta -teemapäivä la 15.10. klo 12–16, Puistosali. Hinta 70 euroa, jäsenille 60 euroa, sis. opetusmateriaalin ja kahvit. Ilmoittautumiset: Päivi Niemi p. 0400 946 285 tai paivi.niemi@tnnky.fi

Tehdään yhdessä ti 25.10. klo 15–17, Siskolikan kahvila. Kuvakollaasi, teemana naiseus, Anna Hukari. Ilm 21.10. mennessä, Marjatta Muilu p. 050 307 4074.

Tuomasmessu su 6.11. klo 18, Aleksanterin kirkossa.

Naisten hyvinvoinnin risteily Tallinaan 26.–27.11, Päivi Niemi. Ks. ohjelma www.tnnky.fi, ilm. paivi.niemi@tnnky.fi, p.0400 946 285.

TOIMINTARYHMÄT

Harrastava iltpäivä -toiminta yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa:

The Tyttis -harrastuskerho Aleksanterin koulun 3.–5.-luokkalaistytöille pe klo 15–17. Siskolikan kahvila, Hanna Leppiniemi.

Kansainvälinen naisten olohuone, ke klo 10–12, Siskolikan kahvila, Marjatta Muilu.

Kulttuuri- ja keskusteluryhmä ke klo 14, Pelipuiston seurakuntakoti, Hervanta.

ITU-NEUVONTATYÖ

Valtakunnallinen Ito-päivystyspuhelin vaikeassa raskaustilanteessa ja raskauden keskeytyksen jälkikriisissä oleville tytöille ja naisille ma–pe klo 9–21, p. 050 401 5567. Tampereen numero p. 040 832 9001.

Neuvontapiste Ito, keskusteluapua ja ilmaisia raskaustestejä, avoinna ti klo 12–16 ja to klo 12–18, Hämeenpuisto 14 F, 3. krs, p. 040 832 9001, itu@tnnky.fi
Vertaistukiviikonloppu abortin läpikäyneille 11.–13.11. Tampereella.

TOIMINTAA ÄIDEILLE JA LAPSILLE

Siskolikan kahvilassa
Avoin kahvila yksinhuoltajille tai muuten yksin lasten kanssa oleville torstaisin klo 10–13. Tukea vanhemmuuteen ja voimavaroja omaan jaksamiseen, Lastenhoito järjestetty. Äiti-vauva -ryhmä ma klo 10–13, Carola Jarske
Nuoret äidit -ryhmä alle 20 -vuotiaille pe klo 11–13, Carola Jarske
Masu-kahvila ti 11–15
Tiedustelut: Outi Papunen, p. 040 8329001

ÄIDIKEPALVELU

Kotivähennyskelpoista lastenhoitopaupä tilapäiseen tarpeeseen
Äidikevälitys, ma–pe klo 8–11, p. 040 586 5045

SOFIAN PYSÄKKI, SUOMEN KIELEN JA KULTTUURIN RYHMÄT

Syyskausi 15.8.–22.12.2016
Satakunnankatu 31 C, 3. krs, hitaasti etenevät ryhmät, kouluttajana Eija Kepsu.
Aamupäiväryhmä ma–pe klo 9–11.45, iltpäiväryhmä ma–pe klo 12.15–15. Puhelinaika p. 050 995 7696 ma–pe klo 10–10.30. Tiedustelut muina aikoina: eija.kepsu@tnnky.fi

LIIKUNTAA

Lentopallo to klo 9.30–11, NMKY:n sali, Heli Mäenpää
Gospel-liikunta syyskausikausi 5.9.–24.11.2016,
• Ma klo 17.30, Gospel-lattarit™, ko-reografinen tunti, GL Salonki, Satakunnankatu 28 B. Hanna Kelokoski, Nina Lehtinen ja Mari Vuorisalmi.
• Ti klo 18, Gospel-lattarit™, Pispalan kirkon alasali, Pispalan valtatie 16, Asta Lehtimäki.
• To klo 18.30, Gospel-lattarit, Soppeenmäen nuorisotila, Mikkolantie 1–3, Ylöjärvi, Senni Rönkkö, Riikka Salo ja Asta Lehtimäki.

2016
Suomen NNKY-liiton kalenteri

Kalenteri sisältää liiton ja yhteistyökumppaneiden järjestämiä tapahtumia, tilaisuuksia ja teemaviikkoja. Kalenteriin voi tulla muutoksia.

Lokakuu

- NNKY:n Ekumeeniset järjestöpäivät Turussa teemalla *Rohkea ja uudistava johtajuus* **30.9.–2.10.**
- Kirkkojen kansainvälinen vastuuviikko **16.–23.10.**
- Kansainvälinen tyttöjen päivä **11.10.**
- ERM, Euroopan NNKY:iden edustajakokous Pohjois-Irlannissa **18.–23.10.**
- Voimasiskot-seminaari **22.10.**

Marraskuu

- NNKY:n ja NMKY:n rukouksen ja maailman-yhteyden viikko **13.–19.11.**
- Liiton kokous Helsingissä **19.11.**
- Kansainvälinen YK-päivä naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi **25.11.**

Joulukuu

- Unelmanpäivä **2.12.**
- Kansainvälinen AIDS-päivä **1.12.**
- Kansainvälinen vapaaehtoistoiminnan päivä **5.12.**
- Vapaaehtoistoiminnan messut Helsingissä joulukuussa

Gospel-lattarit™ Special, ma klo 10.30, GL Salonki, Asta Lehtimäki ja Maarit Saarela
Ti klo 17, **Ihanasti ikääntyneet**, Pispalan kirkon alasali, Pispalan valtatie 16, Maarit Saarela
To klo 18, Gospel-lattarit™ Special, GL Salonki, Mervi Perkiö-Kuosmanen
Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Maarit Saarela, p. 050 570 9669, gospeliliikunta@tnnky.fi

PARTIOLIPPUKUNTA TAMPEREEN LOKIT RY

Pamaus-partiotilat, Satakunnankatu 31 B, 3. krs., Postiosoite Hämeenpuisto 14 F, lippukunnanjohtaja Mila Kajala p. 050 495 0359, milla.kajala@gmail.com partiosihteeri Marjatta Muilu, p. (03) 254 4041, marjatta.muilu@tnnky.fi; www.tampereenlokit.fi

TURUN NNKY

► **Vähä Hämeenkatu 12 a**
20500 Turku
turun.nnky@pp.inet.fi

0400 821 905
ti klo 10–14, to 14–16

VAASAN NNKY

► **Kirkkopuistikko 30**
65100 Vaasa
p. 040 516 1888
arja.sillanpaa@gmail.com
Syyskauden aloitus 13.9 klo 18. Ohjelmakalenterit jaossa illassa. Tervetuloa mukaan!

VALKEAKOSKEN SEUDUN NNKY

► **pj. Jaana Holm**
p. 050 386 3372

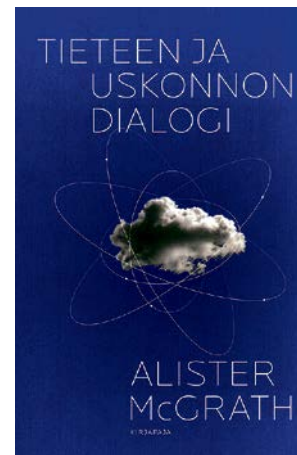
VÄÄKSYN NNKY

► **pj. Eija Huovinen**
p. 040 357 7037
eija.huovinen@asikkala.fi

ÅBO KFUK

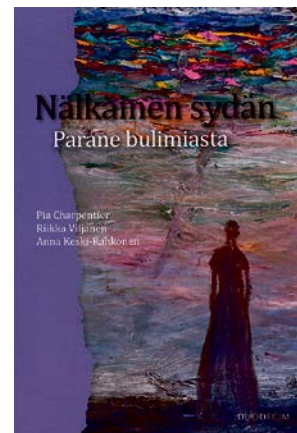
► **ordförande Leila Storgård**
tel. 040 505 0760

Kirjoja, kirjoja

Tieteen ja uskonnon dialogi. Alister McGrath. Kirjapaja

Tiedettä käytetään hanakasti kristinuskoa vastaan. Oxfordin yliopiston professori **Alister McGrath** on molekyylibiologi, teologi ja historioitsija. Uusin kirja "Tieteen ja uskonnon dialogi" on johdanto niihin kiistoihin, joita uskonnon ja tieteen välillä käydään. Kirjasta on turha etsiä helppoja heittoja kahvipöytäväittelyihin, mutta henkilölle, joka todella haluaa ymmärtää asiaa, tämä kirja on arvokas tietopaketti, joka tarjoaa myös kirjavinkkejä jatkopaneutumista varten.

Nälkäinen sydän. Parane bulimiasta. Pia Charpentier, Riikka Viljanen, Anna Keski-Rahkonen. Duodecim
Suomalainen Lääkäreura Duodecim on kolmen asian-tuntijan voimin ottanut tar-

kasteltavaksi bulimian kirja-sa "Nälkäinen sydän". Syömiseen liittyy usein tunne-elämän painolastia, joka alkaa kasvaa jo lapsuudessa. Käsitys omasta kehosta, omasta arvosta ja rakastettavuudesta on jokaiselle herkkä asia. Laihduttaminen on pahasta. On parempi etsiä kehon luontainen paino ja korjata vääristynyt suhde ruokaan. Tästä kirjasta on hyötyä muillekin kuin syömishäiriöistä kärsiville ja heidän läheisilleen.

Ruusujen sota – Veren perintö. Conn Iggulden. Otava
Shakespearen kuningasnäytelmät "Ontto kruunu" ja **Philippa Gregory**n "Valkoisen kuningatar" ovat kesän lopulla ilahduttaneet televisiossa Englannin keskiajan värikkästä historiasta kiinnostuneita. **Conn Igguldenin** Ruusujen sota -sarjan kolmas romaani "Veren perintö" on ehtinyt samaan aikauteen kuin *Valkoinen kuningatar*. Edvard IV on noussut valtaistuimelle kaappattuaan vallan heikolta Henrik VI:lta. Yorkien ja Lancasterien sukujen sotia on kuvattu yksityiskohtaisesti Igguldenin aikaisemmissa romaaneissa "Myrskylintu" ja "Kolmen liitto", mutta Veren perintö keskittyy enemmän hovijuoniteluun. Sarjan seuraava osatulee käsittelemään Tudorien nousua.

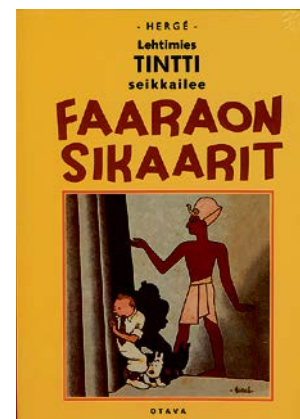
Psyykkinen hyvinvointi ja oppiminen. Toim. Annarilla Ahtola, PS-kustannus

Mitä lapsi tarvitsee hyvään kasvuun, ja miten koulu voi vastata tähän, ovat tärkeä pohja oppimiselle. Tärkeimmät toimenpiteet ovat kiusaamisen vähentäminen sekä oppimisen ja vuorovaikutuksen tukeminen. Miten häirikkö hiljennetään hyvällä, miten lisätään turvallisuuden tunnetta ja miten psykologia voi auttaa opettajaa ovat myös tärkeitä. **Liisa Keltikangas-Järvinen** puuttuu osuudessaan harhaan, joka on levinnyt aikuisten työelämästä kouluun. Nykyään lapsia arvioidaan epäoikeudenmukaisesti temperamentin eikä osaamisen mukaan. Temperamentti on vain tapa tehdä asioita, ei muuta.

Voit nukkua. Laura Andersson. Atena
"Voit nukkua. Kuinka opetin vauvani nukkumaan ja kuinka se muualla tehdään" on unelmakirja vauvaperheelle.

Jo viisikuinen vauva voidaan kuulemma totuttaa nukkumaan koko yö. **Laura Andersson** on etsinyt neuvoja ja tietoa ympäri maailmaa ja soveltanut sitä oman kuopuksensa unikuulutukseen. Kuvailevaa ja pohdiskelevaa tekstiä ryydittävät jokaisen luvun loppuun tiivistetyt ohjeet. Tärkeätä on oppia lukemaan lapsen antamia merkkejä ja seurata, mitä päätelmiä lapsi tekee meidän käytökseltämme. Myös vauvan päiväunilla ja nukkumisolosuhteilla on suuri merkitys. Kirja ei tarjoa patenttiratkaisuja mutta taatusti paljon ajatteleminen aihetta ja vinkkejä.

Tintin seikkailut.

Hergé. Otava
Belgialaisen taiteilijan **Georges Remin** eli **Hergén** (1907–1983) tunnetuin piirrossankari *Tintti* on yksi maailman rakastetuimmista sarjakuva-hahmoista. Vuoden sisällä ilmestyneet "uudet" Tintti-seikkailut ovat faksimile-laitoksia, jotka ovat uskollisia alkuperäisille 1930–40-lukujen mustavalkoisille painoksille, jotka Hergé myöhemmin piirsi osin uudelleen ja väritti ne. Kirjat ovat kovakantisia, 140 sivun mittaisia laitoja, joissa on kohtauksia ja ruutuja, joita sittemmin on jätetty pois toimituksellisista syistä. Tähän mennessä ovat ilmestyneet Lohjennut korva, Musta saari ja Faaraon sikaarit. Varma lahjakirja sarjakuva-fanille.

Anne Lagerstedt

Oletko kamala äiti? Syntyykö kotona kitkaa murrosikäisen kanssa?

Kamalat äidit®-toiminnan tarkoituksena on tukea äitejä,
jotka haluavat jutella vanhemmuuteen ja naiseuteen liittyvistä
asioista vertaisryhmissä muiden naisten kanssa.
Tutustu toimintaamme ja lähde mukaan! www.kamalataidit.fi

*"Olen nyt ymmärtänyt,
että murrosikä ei ole pelkästään
ongelma, vaan se on myös
napanuoran katkaisua
itseltä."*

*"Opin katsomaan
lapseni hyviä puolia enkä
tuomitse itseäni niin
helposti."*

*"Moneen asiaan osaan nyt
suhtautua niin, että annan mennä
toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos.
Aina en siihen kykene ja harmittaa kun
menen itse samalle tasolle
murrosikäisen kanssa."*

*"Usko omaan
itseän vahvistui;
olen ihan hyvä äiti
tällaisena."*

*"Vaikutukset näkyy jo.
Olen paljon mukavampi äiti
enkä hermostu niin helposti.
Kamalat äidit -ryhmä
auttaa jaksamaan."*

